

2023

Vanhusneuvosto Toimintakertomus 2023

Vantaan ja Keravan hyvinvointialue
Vanda och Kervo välfärdsområde

SISÄLLYS

1. Johdanto	2
2. Vanhusneuvoston kokoonpano	2
2.1. Varsinaiset jäsenet ja varajäsenet.....	3
2.2. Läsnäolo- ja puheoikeutetut edustajat	3
3. Kokoukset.....	3
4. Toimintasuunnitelman painopistealueiden toteutuminen.....	4
5. Vanhusneuvoston muu toiminta	4
6. Vanhusneuvoston edustajat muissa hyvinvointialueen luottamuselimissä sekä kehittämissyryhmissä ja projekteissa	5
7. Aloitteet, lausunnot ja kannanotot.....	5
8. Vanhusten hoidon näkymät vuodelle 2024 VAKEhyvan osalta	5

1. JOHDANTO

Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen vanhusneuvosto on hyvinvointialuelain (611/2021) 32 §:n mukainen vaikuttamistoimielin. Vanhusneuvoston tehtävänä on ottaa kantaa hyvinvointialueen toiminnan suunnitteluun, valmisteluun, toteuttamiseen ja seurantaan asioissa, joilla on tai joilla vanhusneuvosto arvioi olevan merkitystä ikääntyneen väestön ja heidän tarvitsemiensa palveluiden kannalta. Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen hallintosäännön 20 §:n mukaan aluehallitus asettaa vanhusneuvoston valtuustokausittain.

Kulunut toimintavuosi oli hyvinvointialueen vanhusneuvoston ensimmäinen varsinainen toimintavuosi. Toimintavuoden käynnistyessä vanhusneuvoston toimintasääntö, toimintasuunnitelma eikä vuosikello olleet vielä valmiina, ja nämä asiakirjat oli työstettävä ensimmäiseksi. Uudessa toimintaympäristössä neuvoston jäsenten perehdytykseen oli myös panostettava. Oli tärkeää, että jäsenten perustiedot hyvinvointialueen vanhuspalveluiden tilasta hahmottuivat kaikille ja että eri tahot löysivät yhteisen näkemyksen vanhusneuvoston roolista ja toimintakäytänteistä. Alkuhankaluutta lisäsi myös se, että tehokkaan työskentelyn kannalta keskeinen henkilö; koordinaattori vaihtui toimintavuoden aikana neljä kertaa. Vanhusneuvosto pystyi kuitenkin antamaan vuoden aikana kaksi suuritöistä lausuntoa: lausunnon iäkkäiden sosiaalipalveluiden riittävydestä ja laadusta sekä lausunnon hyvinvointisuunnitelmaan.

2. VANHUSNEUVOSTON KOKOONPANO

Hyvinvointialuelain 32 §:n mukaan vaikuttamistoimielinten jäsenet valitaan hyvinvointialueen kunnissa toimivien vastaavien vaikuttamistoimielinten jäsenistä siten, että kustakin vaikuttamistoimielimestä valitaan vähintään yksi edustaja. Lisäksi vaikuttamistoimielimiin voidaan valita muita henkilöitä.

Aluehallitus päätti (16.8.2022 § 147) nimetä valtuustokaudelle 2023–2025 hyvinvointialueen vanhusneuvostoon kuusi henkilöä Vantaan vanhusneuvostosta ja kolme henkilöä Keravan vanhusneuvostosta. Edelleen (8.11.2022 § 231) aluehallitus nimesi jokaiselle jäsenelle henkilökohtaisen varajäsenen.

Keravan vanhusneuvoston päätti (19.9.2023 § 31) valita kesäkuussa 2023 eropyyntönsä esittäneen (Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen aluehallitus 22.8.2023 § 188) hyvinvointialueen vanhusneuvoston henkilökohtaisena varajäsenenä toimineen Martti Kajasteen tilalle henkilökohtaiseksi varajäseneksi Risto Tyrväisen valtuustokauden loppuun.

2.1. VARSINAISET JÄSENET JA VARAJÄSENET

Varsinainen jäsen	Henkilökohtainen varajäsen
Raimo Huvila, puheenjohtaja	Seija Puha
Anneli Karhunen	Håkan Sandell
Marja-Liisa Saares, varapuheenjohtaja	Taisto Mäntynen
Marja Leppänen	Ari Martinaho
Markku Weckman	Olli Korkalainen
Timo Lahtinen	Kari Saari
Ulla Martikainen	Heikki Manninen
Mikko Raunio	Martti Kajaste, 19.9.2023 lukien Risto Tyrväinen
Kauko Passi	Marja-Terttu Nieminen

2.2. LÄSNÄOLO- JA PUHEOIKEUTETUT EDUSTAJAT

Vanhusten palvelujen toimialajohtaja Minna Lahnalampi-Lahtinen
Lähidemokratia ja osallisuuslautakunnan edustaja Sirpa Siru Kauppinen
Vantaan vanhusneuvoston koordinaattori Riikka Nenonen
Keravan vanhusneuvoston koordinaattori Elina Heikkinen

3. KOKOUKSET

Varsinaisia kokouksia pidettiin yhdeksän (9), joissa käsiteltiin toimintasuunnitelman ja vuosikellon edellyttämiä asioita. Lisäksi kaikissa kokouksissa neuvostolle esiteltiin hyvinvointialueen eri sektorien keskeisiä toimintaan liittyviä kehittämishankkeita ym.

Vanhusneuvoston kokoukset on valmistellut työvaliokunta, johon ovat kuuluneet Raimo Huvila, Marja-Liisa Saares ja Mikko Raunio sekä koordinaattorin tehtäviä kulloinkin hoitanut hallinnon asiantuntija.

Kokousten pöytäkirjat ovat luettavissa Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen Internet-sivustolla, toimielinten päätökset sivustolla osoitteessa: <https://vakehyva.cloudnc.fi/fi-FI/Toimielimet/Vanhusneuvosto>.

4. TOIMINTASUUNNITELMAN PAINOPISTEALUEIDEN TOTEUTUMINEN

Vahvistettuun toimintasuunnitelmaan sisältyi kuusi (6) painopistettä:

1. Vanhusneuvoston perehdytys ja oman toiminnan kehittäminen, toteutui;
2. Vanhusneuvoston roolin ja aseman selkiyttäminen hyvinvointialueen sisällä, toteutui;
3. Vanhusneuvostojen ja muiden vaikuttamistoimielimien keskinäisen yhteistyön edistäminen tässä ei päästy aikataulullisesti etenemään, mutta toimenpiteitä seuraavalle vuodelle hahmoteltiin alustavasti;
4. Etsivän vapaaehtoistyön kehittäminen hyvinvointialueella yhteistyössä eläkeläisjärjestöjen kanssa – tätä hanketta ei myöskään aikataulullisesti pystytty toteuttamaan;
5. Viestinnän kehittäminen – tästä hankkeesta saatiin hyvinvointialueen viestinnän laaja-alainen informaatio ja tämän pohjalta asia etenee toteuttamisvaiheeseen ensi vuonna;
6. Hyvinvointialueen rakennushankkeiden suunnittelu, toteutui.

5. VANHUSNEUVOSTON MUU TOIMINTA

Kehittämisseminaari 25.5.2023

Varsinaisten kokousten lisäksi vanhusneuvosto piti 25.5. puolen päivän pituisen kehittämisseminaarin, jonka tavoitteena oli vanhusneuvoston jäsenten perehdytys sekä oman toiminnan kehittäminen. Seminaarissa selkiytettiin vanhusneuvoston asemaa ja roolia suhteessa vanhusten palvelujen ja hallinnon virkahenkilöihin, vanhusten palvelut jaostoon sekä lähidemokratia- ja osallisuuslautakuntaan. Seminaarissa käytiin läpi käytänteitä, jotta vanhusneuvosto saisi tietoa suunnitelmista ja ajankohtaisista hankkeista mahdollisimman oikea-aikaisesti. Seminaarissa käsiteltiin myös vanhusneuvoston koordinaattorin toimenkuvaa sekä pohdittiin vaikuttamistyön onnistumisen edellytyksiä laajemminkin.

Hyvinvointimessut 18.11.2023

Vanhusneuvoston jäsenet osallistuivat myös yhdessä Vantaan vanhusneuvoston jäsenten kanssa Vantaan Energia Areenalla 18.11. järjestetyille Hyvinvointimessuille, missä neuvoston edustajilla oli oma esittelypiste.

6. VANHUSNEUVOSTON EDUSTAJAT MUISSA HYVINVOINTIALUEEN LUOTTAMUSELIMISSÄ SEKÄ KEHITTÄMISRYHMISSÄ JA PROJEKTEISSA

Vanhusneuvosto nimesi kokouksessaan (30.3.2023 § 8) Päivikki ja Sakari Sohlbergin säätiön rahoittaman hankkeen kehittämisryhmään varsinaiseksi jäseneksi Marja-Liisa Saareksen, varajäsenenään Marja Leppänen;

uudeksi jäseneksi Vantaan ja Keravan etäpalvelujen kehittämishankkeeseen Mikko Raunion (30.3.2023 § 9);

Hyväikä -kehittämiskärjen projektiryhmään varsinaiseksi edustajaksi Ulla Martikaisen, varaedustajaan Markku Weckman (19.4.2023 § 25);

Ikääntyneiden hyvinvoinnin asiantuntijaryhmän työskentelyyn sekä ikääntyneiden hyvinvointisuunnitelman laadintaan Markku Weckmanin, Mikko Raunion ja Marja-Liisa Saareksen (19.4.2023 § 26) sekä;

lisäksi vanhusneuvosto nimesi edustajaksi vanhusten palvelut -jaostoon Marja Leppäsen, varaedustajanaan Ulla Martikainen (Vanhusneuvosto 9.2.2023) ja;

lähidemokratia- ja osallisuuslautakuntaan Kauko Passin, varaedustajaan Marja Leppänen (Vanhusneuvosto 1.12.2022).

Vanhusneuvosto nimesi vanhuspalvelujen palveluverkon edustajaksi vanhusten palvelujen toimialan palveluverkkosuunnitteluun Markku Weckmanin ja Ulla Martikaisen (Vanhusneuvosto 14.6.2023 § 34) sekä;

edustajiksi vammaispalvelu- ja sosiaalihuoltolakien mukaisten kuljetuspalvelujen kilpailutustyöryhmään Timo Lahtisen ja Anneli Karhusen.

7. ALOITTEET, LAUSUNNOT JA KANNANOTOT

Lausunto iäkkäiden henkilöiden tarvitsemien sosiaalipalvelujen riittävydestä ja laadusta Vantaalla ja Keravalla vuonna 2022 (Vanhusneuvosto 27.2.2023 § 3).

Lausunto hyvinvointisuunnitelmasta (Vanhusneuvosto 27.9.2023 § 55).

8. VANHUSTEN HOIDON NÄKYMÄT VUODELLE 2024 VAKEHYVAN OSALTA

Kuluneen vuoden aikana on käynyt ilmi, että hyvinvointialueiden rahoitus niin Vantaa-Keravalla kuin koko maassa on vakavasti uhattuna. Lisäksi paljon hoitoa tarvitsevien ikäihmisten määrä on

nousemassa ja henkilökuntaa ei riitä edes kaikkiin olemassa oleviin vanhuspalveluiden työtehtäviin. Vantaan ja Keravan alueella on linjattu, että hyvinvointialue ei tee leikkauksia, ja että ihmisten tarvitsema hoito turvataan. Hyvinvointialueella on käynnistetty uudistusohjelma, jossa etsitään keinoja selviytyä poikkeuksellisen hankalasta tilanteesta, jossa vanhusten palvelutarpeen määrä ei kohtaa käytettävissä olevia taloudellisia ja henkilöstöresursseja. Vanhusneuvoston tärkeä tehtävä on valvoa, ettei ikäihmisiä jätetä heitteille, seurata tiiviisti uudistusohjelman etenemistä sekä sitä mitä se merkitsee vanhusten hoitopalveluiden määrän ja palveluun pääsyn kriteereiden kannalta.